NTR INF. nr. 5. -73

NTR-INFORMATION

PRODUKTION AV TRYCKIMPREGNERAT VIRKE I FINLAND, NORGE OCH SVERIGE 1972

NORDISKA TRÄSKYDDSRÅDET

PRODUKTION AV TRYCKIMPREGNERAT VIRKE I FINLAND, NORGE OCH SVERIGE 1972

Nordiska Träskyddsrådet sammanställer från och med 1972 en gemensam nordisk statistik över produktionen av tryckimpregnerat virke. Därvid har uppgifter varit tillgängliga från Finland, Norge och Sverige. På grund av vissa kommersiella konkurrensförhållanden har produktionssiffror från Danmark beklagligtvis icke kunnat framtagas och redovisas.

Under 1972 tryckimpregnerades i de tre länderna 875.317 m^3 virke (tabell 1). Av denna kvantitet utgjorde sliprar 7.5 % (65.872 m^3), stolpar 28.4 % (248.545 m^3) och sågade varor 64.1 % (560.900 m^3). I sortimentet sågade varor inkluderas här också stängselstolpar.

En uppdelning av impregneringsvolymen i virke som impregnerats med vattenlösliga saltmedel och virke som impregnerats med kreosotolja och oljelösliga medel har gjorts. Därvid framgår att saltmedlen svarar för 74.6 % (652.636 m^3) och oljorna för 25.4 % (222.681 m^3).

Fördelningen mellan sortimenten och impregneringsmedelstyperna varierar i de tre länderna. I Finland dominerar stolpimpregneringen medan impregnering av sågade varor dominerar i Norge och Sverige. Vad beträffar impregneringsmedelstyperna har saltmedel en betydligt större andel av impregneringsvolymen i Sverige än i Finland och Norge.

Tryckimpregneringens utveckling sedan 1960 redovisas i fig 1—4, där produktionen av sliprar, stolpar och sågade varor samt totalkvantiteten impregnerat virke visas i separata diagram.

Slipersimpregneringen (fig 1), som under 1960-talets första hälft var mycket omfattande (totalt 250—350.000 m^3), har därefter minskat till en nivå på 60—70.000 m^3. I Norge torde impregneringen av sliprar fortsätta att minska i samband med att användningen av betongsliprar ökar starkt. I Sverige och Finland förväntas en tämligen konstant eller något ökande impregnering av sliprar de närmaste åren.

Stolpimpregneringen (fig. 2), som också var mycket omfattande under 1960-talets första hälft, har därefter minskat fram till 1970. Under de senaste två åren har en svag återhämtning skett. Utvecklingen av stolpimpreg-

neringen är svår att bedöma, men en viss ökning kan förväntas. Denna bedömning grundar sig på ett förmodat stigande utbytesbehov orsakat av att många saltimpregnerade stolpar, i synnerhet från 1940-talet, börjar bli starkt angripna av soft rot. De saltmedel som togs i bruk under 1950-talet har emellertid betydligt bättre effekt mot soft rot än de äldre medlen, varför utbytesbehovet sannolikt kommer att minska längre fram.

Produktionen av tryckimpregnerade sågade varor har oavbrutit stigit sedan 1960 och omfattar nu över 560.000 m^3. Detta beror främst på stora produktionsökningar i Norge och Sverige. I Finland har impregneringen av sågat virke också ökat men inte lika markant. Bidragande orsaker till den starka expansionen i sågvirkesimpregneringen torde vara att tryckimpregnerat virke dels på allvar slagit igenom i byggbranchen, särskilt vid småhusbyggandet, och dels vunnit nya användningsområden t ex i trädgårdar, parker, planteringar, lekplatser mm. En fortsatt ökning av impregneringen av sågade varor torde kunna förväntas. Flera skäl talar för detta. Som exempel kan nämnas att de stigande virkespriserna gör impregneringen mera lönsam och att intresset för trä som byggnadsmaterial främst i småhusbyggandet synes vara i stigande. Dessutom bör en outnyttjad potential finnas på den finska marknaden liksom på den utomnordiska marknaden.

Tabell 1. Produktionen av tryckimpregnerat virke under 1972 i Finland, Norge och Sverige.

Land	Produktion i antal kubikmeter					
	Sliprar	Stolpar	Sågade varor inkl. stängselstolpar	Summa	Virke impregnerat med saltmedel	Virke impregnerat med kreosot och oljelösliga medel
Finland	29.005	130.269	74.381	233.655	144.050	89.605
Norge	7.399	44.233	122.477	174.109	118.470	55.639
Sverige	29.468	74.043	364.042	467.553	390.116	77.437
Totalt	65.872	248.545	560.900	875.317	652.636	222.681

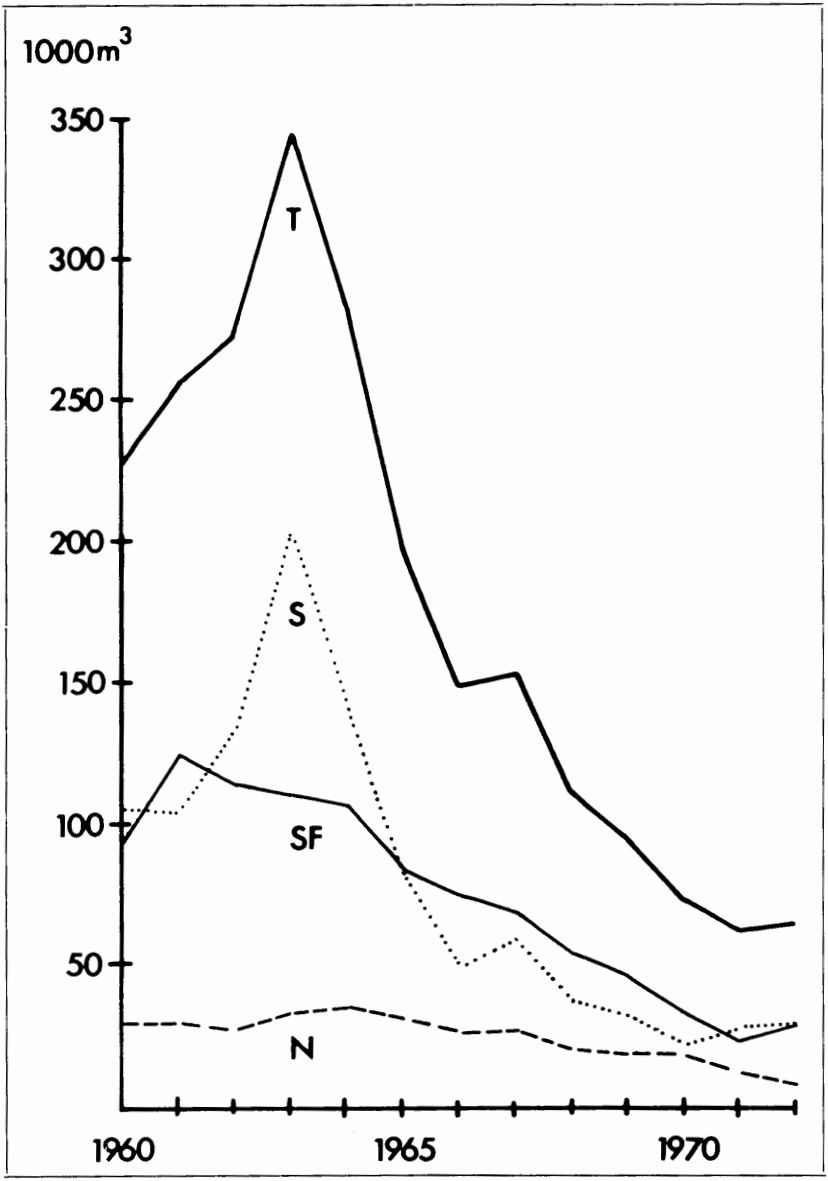

Fig. 1. Produktionen av tryckimpregnerade sliprar under perioden 1960—1972 i Finland (SF), Norge (N), Sverige (S) och de tre länderna tillsammans (T).

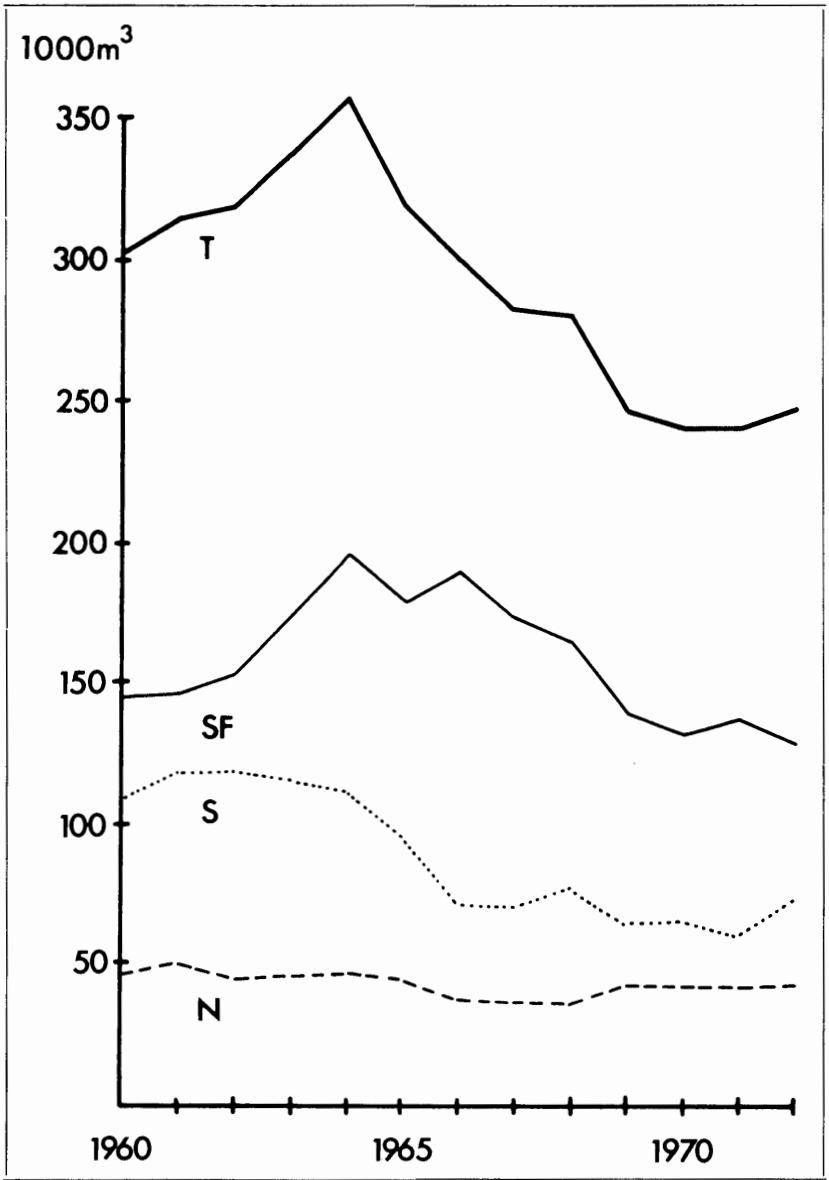

Fig. 2. Produktionen av tryckimpregnerade stolpar under perioden 1960—1972 i Finland (SF), Norge (N), Sverige (S) och de tre länderna tillsammans (T).

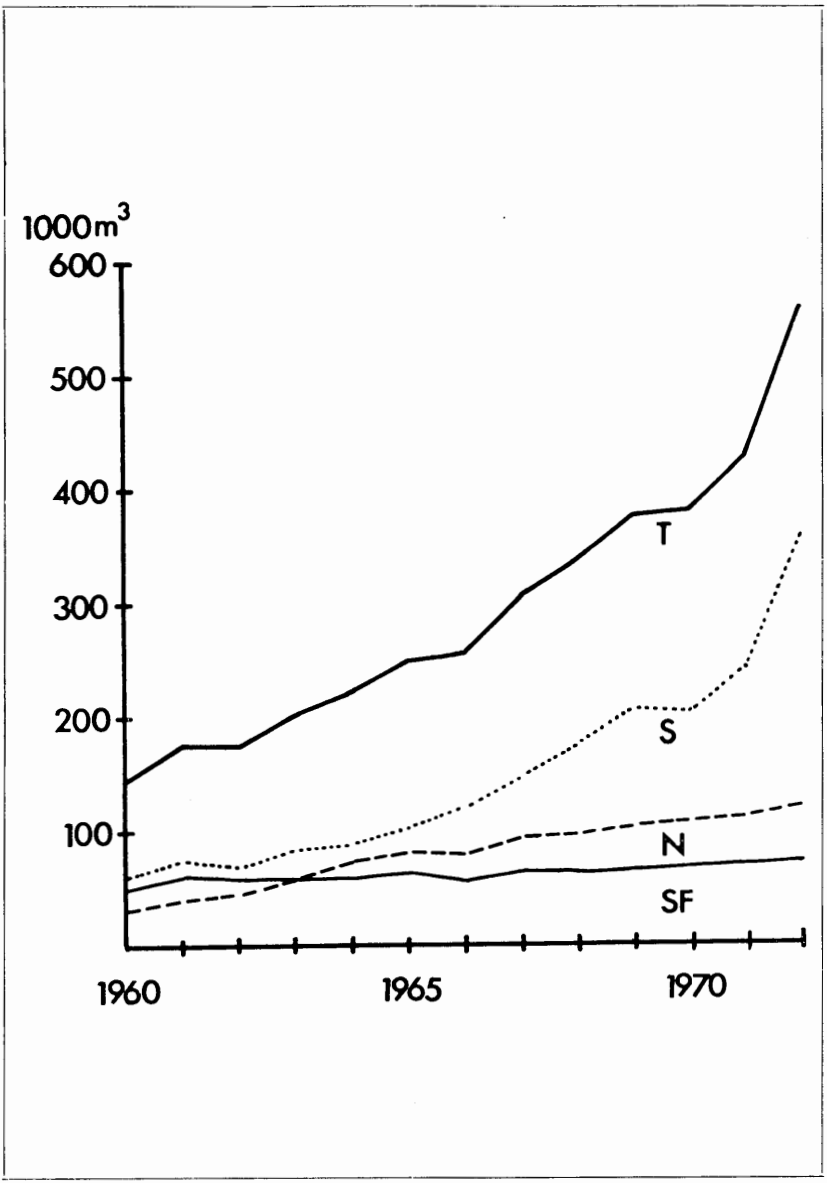

Fig. 3. Produktionen av tryckimpregnerade sågade varor inklusive stängselstolpar under perioden 1960—1972 i Finland (SF), Norge (N), Sverige (S) och de tre länderna tillsammans (T).

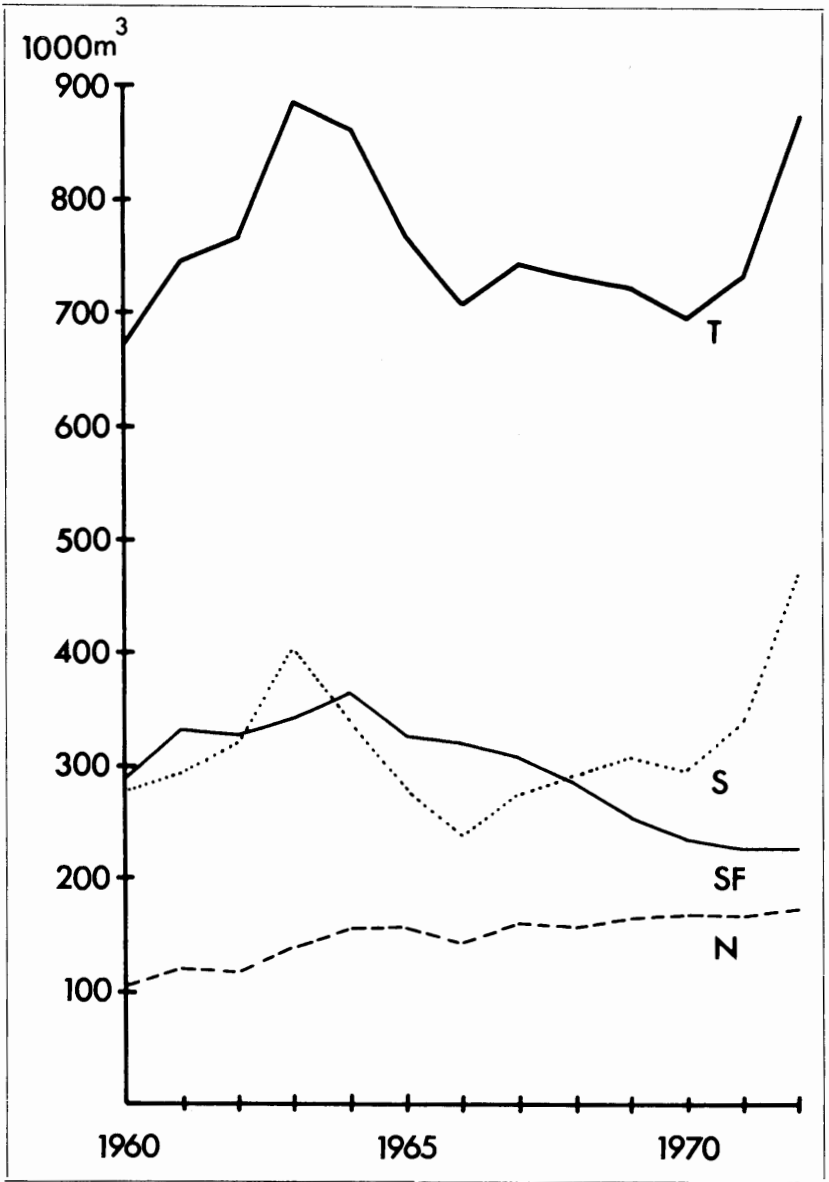

Fig. 4. **Den totala produktionen av tryckimpregnerat virke under perioden 1960—1972 i Finland (SF), Norge (N), Sverige (S) och de tre länderna tillsammans (T).**